

Pla d'acció de mesures antifrau en l'àmbit de l'Urbanisme

OCTUBRE 2025

TRANSPARENCIA I BON GOVERN
AJUNTAMENT DE SABADELL |

Contingut

Introducció	2
Objectiu	2
Elements clau	3
Accions	4
Riscos avaluats com a risc net greu	4
Riscos avaluats com a risc net significatiu	7
Riscos avaluats com a risc net acceptable	13

Introducció

Aquest pla d'acció sorgeix de la necessitat d'aplicar controls a l'organització, per intentar minimitzar els riscos existents en l'àmbit de l'urbanisme.

El Comitè de seguiment del Pla de Mesures Antifrau, va considerar necessari designar un grup de treball en l'àmbit de l'urbanisme. Aquest grup de treball es va constituir amb l'objectiu d'analitzar els riscos associats a l'urbanisme, revisar els controls existents i definint nous controls per a la seva mitigació.

El Comitè de Seguiment del Pla de Mesures Antifrau va aprovar el document d'avaluació de riscos de l'àmbit de l'Urbanisme en la sessió del mes de novembre de 2023.

La diagnosi efectuada defineix un total de 20 riscos associats a l'àmbit de l'urbanisme. El document també recull, a més dels controls ja existents, nous controls en un total de 11 riscos.

Objectiu

Un pla d'acció, en el context de l'avaluació de riscos en una administració local, es refereix a un document que detalla las mesures que es prendran per abordar els riscos identificats en l'avaluació. Aquest document es crucial per garantir la seguretat i l'eficiència en l'àmbit d'urbanisme, minimitzant riscos i garantint el compliment de la llei, així com de les instruccions internes dictades per l'òrgan gestor.

En concret, aquest pla d'acció té com a objectiu principal la posada en marxa dels nous controls proposats a l'avaluació de riscos detectats en l'urbanisme. Es defineixen les accions necessàries, els responsables de la seva execució i els terminis establerts per a la seva implementació.

Elements clau

1. Identificació i anàlisi de riscos

La identificació de riscos es el primer pas del cicle de gestió integral de riscos. Es tracta d'un procés de estudi per examinar, descriure, categoritzar i, si es necessari, prioritzar el conjunt de riscos que s'han de gestionar en una institució. El resultat és un llistat o inventari de potencials riscos, considerant tant els riscos interns (de la pròpia administració) com els externs (dels contractistes).

2. Avaluació de la probabilitat i impacte

S'ha avaluat la probabilitat de que cada risc es materialitzi i l'impacte que tindria en el cas que això tingui lloc.

3. Priorització de riscos

S'han prioritzat els riscos en funció de la seva probabilitat i impacte, per enfocar-nos en els més crítics.

4. Mesures de prevenció

El pla d'acció ha de detallar les mesures de prevenció que es prendran per evitar que els riscos es materialitzin i les mesures de correcció en el cas que tinguin lloc.

5. Responsabilitats

S'han d'assignar les responsabilitats clares per a la implementació i seguiment de les mesures de prevenció i mitigació .

6. Monitorització i seguiment de les mesures

Es important establir un sistema de seguiment i avaluació per verificar l'eficàcia de les mesures implementades i realitzar ajustos si fos necessari.

Accions

Riscos avaluats com a risc net greu

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJETIU
U.R4	Alteració de la gestió en els expedients administratius sense tenir en compte el registre d'entrada	Gestionar expedients administratius alterant el registre d'entrada per interès propi o de tercers, sense justificació objectiva	7,00	4,50

Indicadors de risc i nous controls

▲ Indicador de risc	Nous controls	Persona/unitat responsable	Termini
Expedients administratius tramitats sense tenir en compte el registre d'entrada (essencialment en l'àmbit de les llicències urbanístiques)	Revisió periòdica mitjançant el gestor d'expedient de les dates de tramitació dels expedients LLU. Normalment, pel repartiment de les tasques, amb tècnics especialitzats en diferents tipus de permís, hi pot haver diferències en el temps en què s'informen permisos de tipologies diferents (obres menors, majors, permisos de servituds...). També la complexitat d'alguns temes o la necessitat d'informes externs pot fer que el termini de resolució de les mateixes sigui diferent habitualment. En qualsevol cas, caldrà dissenyar i planificar un procés de revisió periòdica per part dels responsables de llicències per verificar/confirmar el respecte al registre d'entrada en la informació dels permisos, tenint en compte que en l'actualitat ja es recull informació periòdica del temps de tramitació	Servei de llicències urbanístiques	06/06/2027

Subjectivitat de la tramitació d'expedients urgents	<p>Establir la necessitat de justificació objectiva mitjançant l'elaboració d'uns criteris de prioritització dels expedients de llicències, que contemplin les motivacions que poden justificar la prioritització dels expedients (motius de seguretat, derivats de l'interès públic de les actuacions...).</p> <p>A més dels criteris, tots aquells expedients iniciats a petició de tercers que s'hagin de prioritzar en el marc de les llicències d'obres que no s'incloguin en les motivacions recollides en els criteris de prioritització caldrà que es justifiquin, ja sigui en la petició aportada pel sol·licitant (validada pels SSTT municipals), ja sigui mitjançant dels Cap del servei o coordinador corresponent</p>	Coordinador Adjunt d'Urbanisme / Cap del servei de Llicències	06/06/2027
---	---	---	------------

Accions per implementar els nous controls

Control	Acció
Revisió periòdica mitjançant el gestor d'expedient de les dates de tramitació dels expedients LLU	Esforços encaminats a respectar l'ordre de tramitació dels expedients en funció de l'ordre de rebuda de la documentació requerida en cada cas concret d'expedient, respectant els terminis legals de cada tramitació i revisant periòdicament l'estat i les dates dels expedients oberts en el gestor d'expedients (Opencertiac)
Establir la necessitat de justificació objectiva mitjançant l'elaboració d'uns criteris de prioritització dels expedients de llicències, que contemplin les motivacions que poden justificar la prioritització dels expedients (motius de seguretat, derivats de l'interès públic de les actuacions...)	<p>En cas de necessitat d'alteració de l'ordre de gestió dels expedients que no s'emmarquin en motius previstos (qüestions de seguretat, derivats de l'interès públic de les actuacions, etc..), s'incorporarà a l'expedient un informe justificatiu signat pel cap del servei de llicències o coordinador corresponent que justifiqui la necessitat de la tramitació d'urgència de l'expedient concret.</p> <p>També caldrà elaborar uns criteris de prioritització dels expedients que no requereixin d'aquest informe.</p>

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJETIU
U.R17	Insuficient exercici de la potestat municipal de control i sancionadora	Risc de legalització d'edificacions/obres/actuacions contraries al planejament i manca d'execució de la potestat sancionadora	8,00	2,00

Indicadors de risc i nous controls

▲ Indicador de risc	Nous controls	Persona/unitat responsable	Termini
Manca d'exercici de les potestats de control, inspecció i de sanció municipals	Enfortir els mecanismes de resposta i la capacitat d'execució a partir de la planificació, i, quan sigui possible, redimensionant els recursos humans destinats a elaborar i executar plans d'inspecció per evitar l'aplicació selectiva d'aquestes potestats en benefici de determinades persones	Servei de llicències urbanístiques	06/06/2027

Accions per implementar els nous controls

Control	Acció
Enfortir els mecanismes de resposta i la capacitat d'execució a partir de la planificació, i, quan sigui possible, redimensionant els recursos humans destinats a elaborar i executar plans d'inspecció per evitar l'aplicació selectiva d'aquestes potestats en benefici de determinades persones	Major control i resposta davant d'accions contràries al planejament amb reunions periòdiques de coordinació de regulació dels expedients de disciplina amb els serveis que hi tinguin implicació, per optimitzar l'efectivitat de les actuacions, i en la mida del possible, millorar la dotació de personal específica destinada a aquestes funcions.

Riscos avaluats com a risc net significatiu

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJETIU
U.R1	Risc de formació insuficients dels agents partícips	Manca de capacitat professional per part de les persones que intervenen en la gestió dels expedients administratius de caire urbanístic	5,50	2,00

Indicadors de risc i nous controls

▲ Indicador de risc	Nous controls	Persona/unitat responsable	Termini
Tràmits no ajustat a la normativa (personal tramitador)	Establir cursos de formació en matèria urbanística pel personal de nova incorporació	Coordinador Adjunt d'Urbanisme	06/06/2027

Accions per implementar els nous controls

Control	Acció
Establir cursos de formació en matèria urbanística pel personal de nova incorporació	S'actua en aquesta qüestió amb la valoració de les necessitats formatives del personal de nova incorporació, amb especial èmfasi en els casos d'interinatge, en que s'analitzen les necessitats formatives del personal i del servei en qüestió, i s'autoritzen els cursos pertinents. S'avaluaran les possibilitats de realitzar sessions de formació interna per, durant el termini d'acollida del nou personal, a més de formar a tècnics i juristes en els fonaments de l'actuació urbanística municipal, explicar les especificitats de la regulació normativa a Sabadell.

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJETIU
U.R2	Risc en l'externalització de redacció de documents urbanístics	Es redacten documents per part de tercers que poden incomplir preceptes legals i/o no respondre a l'interès general, en benefici de tercers	6,00	1,00

Indicadors de risc i nous controls

▲ Indicador de risc	Nous controls	Persona/unitat responsable	Termini
Col·lusió d'interessos	Incorporar una declaració responsable per posar de manifest que no existeix aquesta col·lusió d'interessos	Àrea d'Urbanisme, Desenvolupament Sostenible i Seguretat	31/12/2025

Accions per implementar els nous controls

Control	Acció
Incorporar una declaració responsable per posar de manifest que no existeix aquesta col·lusió d'interessos	En l'actual model de declaració responsable que s'adjunta en els processos de contractació no s'indica concretament aquesta qüestió, i per tant, caldrà afegir un apartat de declaració responsable de la inexistència d'interessos en benefici de tercers per part de l'empresa o persona jurídica licitadora

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJETIU
U.R7	Aplicació de la normativa reguladora de manera diferenciada en situacions similars	Aplicació de la normativa regulada de manera diferenciada en situacions similars sense justificació objectiva	3,50	1,00

Indicadors de risc i nous controls

▲ Indicador de risc	Nous controls	Persona/unitat responsable	Termini
Diferents interpretacions tècnic-jurídiques de situacions similars	A partir de les sessions de coordinació que ja es duen a terme en l'actualitat per a la uniformitat dels criteris als serveis de Llicències i planificació urbanística, es proposa reflectir els mateixos a partir de la creació de guies d'aclariments dels conceptes tècnics o jurídics susceptibles de ser interpretats	Coordinador Adjunt d'Urbanisme	06/06/2027

Accions per implementar els nous controls

Control	Acció
A partir de les sessions de coordinació que ja es duen a terme en l'actualitat per a la uniformitat dels criteris als serveis de Llicències i planificació urbanística, es proposa reflectir els mateixos a partir de la creació de guies d'aclariments dels conceptes tècnics o jurídics susceptibles de ser interpretats	Caldrà redactar una guia dels criteris, els quals actualment ja s'implementen, d'aplicació dels conceptes tècnics i jurídics que són susceptibles de ser interpretats i que sempre hauran de plantejar-se en els mateixos termes

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJETIU
U.R8	Discriminació front a tercers en la gestió de l'expedient	Discriminació positiva/negativa en gestió de l'expedient administratiu en funció del subjecte, per interès propi o de tercers, sense justificació objectiva	4,00	1,00

Indicadors de risc i nous controls

▲ Indicador de risc	Nous controls	Persona/unitat responsable	Termini
Diferent rigor en l'acceptació de la documentació aportada per part de tercers en l'expedient administratiu	Establir procediments de control en la gestió dels expedients d'acord a una guia de bones pràctiques en relació al tractament de la documentació	Coordinador Adjunt d'Urbanisme	06/06/2027
Diferent rigor en els requeriments d'acreditació de la representació a l'hora de presentar les sol·licituds	Creació del registre d'apoderaments municipal	Transformació organitzativa	06/06/2027

Accions per implementar els nous controls

Control	Acció
Establir procediments de control en la gestió dels expedients d'acord a una guia de bones pràctiques en relació al tractament de la documentació	Actualment ja es realitza un control documental dels expedients, però caldrà valorar complementar-ho amb una guia de documentació mínima per cada procediment, que permeti controlar i fer un seguiment estandarditzat. També s'establiran circuits de tramitació al gestor d'expedients (Opencertiact) que permeti fer-ne una supervisió
Creació del registre d'apoderaments municipal	Des de transformació organitzativa caldria crear un registre d'apoderaments municipal que estandarditzi les representacions de sol·licituds de representació i permeti consultar-les en una mateixa base de dades unificada

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJETIU
U.R11	Ignorància de regulació sectorial municipal en la planificació urbanística	Possibles incongruències o contradiccions entre la planificació urbanística i altres disposicions municipals arrel de la manca de coordinació entre serveis municipals	6,00	2,00

Indicadors de risc i nous controls

▲ Indicador de risc	Nous controls	Persona/unitat responsable	Termini
Existència de contradiccions entre la planificació urbanística i altres disposicions municipals per tal de respondre a interessos privats	Sol·licitud d'informes als diferents serveis municipals potencialment afectats per la figura urbanística en el marc de la seva tramitació. Fer una primera revisió per detectar incongruències ja existents	Coordinador Adjunt d'Urbanisme	31/12/2025

Accions per implementar els nous controls

Control	Acció
Sol·licitud d'informes als diferents serveis municipals potencialment afectats per la figura urbanística en el marc de la seva tramitació. Fer una primera revisió per detectar incongruències ja existents	Actualment ja es demanen els informes sectorials que estableix la llei per a la tramitació de la figura de planejament urbanística concreta, i es porta un registre dels informes sol·licitats i rebuts. Pel que fa als informes sol·licitats als diferents serveis municipals, es fa un seguiment intern de les sol·licituds i es consulta la necessitat d'informe en funció del cas concret, ja que no és possible establir una regulació de sol·licitud d'informes interns perquè depèn del cas concret que es tracti. Tot i així, es poden crear plantilles específiques al gestor d'expedients per marcar la necessitat o no dels mateixos.

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJETIU
U.R16	Insuficient contingut de l'avaluació econòmica dels documents urbanístics	Risc de no disposar del contingut exigible en quant a l'avaluació econòmica dels documents urbanístics o de que les dades siguin incorrectes	4,00	1,00

Indicadors de risc i nous controls

▲ Indicador de risc	Nous controls	Persona/unitat responsable	Termini
Deficiències a l'avaluació econòmica dels documents de planejament i gestió urbanística	Increment de la formació dels recursos tècnics amb capacitat per avaluar les dades econòmiques els documents urbanístics	Servei de Planificació urbanística	06/06/2027

Accions per implementar els nous controls

Control	Acció
Increment dels recursos tècnics amb capacitat per avaluar les dades econòmiques els documents urbanístics	Per evitar la manca personal especialitzat en economia que valori els documents urbanístics interns i externs, així com un procediment de validació del planejament urbanístic que generi despeses a l'Ajuntament, es planificaran formacions periòdiques per al personal del servei. Quan sigui necessari per les característiques de la figura de planejament i el contingut de la seva avaluació econòmica, la seva avaluació es recollirà específicament als informes tècnics corresponents, motivant la creació de nous informes específics quan, per la complexitat del document, la seva avaluació hagi de ser feta per un tècnic diferent al que informa la resta de l'expedient.

Riscos avaluats com a risc net acceptable

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJETIU
U.R14	Legalització d'actuacions indegudes	Risc de modificacions legalitzadores d'actuacions il·legals	2,00	1,00

Indicadors de risc i nous controls

▲ Indicador de risc	Nous controls	Persona/unitat responsable	Termini
Diferents interpretacions en aplicació de normativa tècnica	Publicació de criteris interpretatius	Coordinador Adjunt d'Urbanisme	06/06/2027

Accions per implementar els nous controls

Control	Acció
Publicació de criteris interpretatius	Es recolliran en la guia interpretativa anteriorment mencionada

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJETIU
U.R18	Ignorància de les peticions i/o denúncies ciutadanes	Risc de no atendre els mecanismes de denúncia i acció popular	2,00	1,00

Indicadors de risc i nous controls

▲ Indicador de risc	Nous controls	Persona/unitat responsable	Termini
Increment del descontent ciutadà i/o possibles responsabilitats derivades	Enfortir els mecanismes de resposta mitjançant el correcte dimensionament dels recursos humans destinats a gestionar les denúncies i el control dels mateixos	Coordinador Adjunt d'Urbanisme	06/06/2027

Accions per implementar els nous controls

Control	Acció
Enfortir els mecanismes de resposta mitjançant el correcte dimensionament dels recursos humans destinats a gestionar les denúncies i el control dels mateixos	Major transparència i coordinació entre serveis que permeti rebre i donar resposta a les peticions i/o denúncies ciutadanes, per exemple, mitjançant expedients del gestor d'expedients (Opencertiact)

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJETIU
U.R19	Irregularitats derivades de la compatibilitat laboral externa del personal funcionari	Pèrdua d'objectivitat o tracte preferent de determinades matèries o agents particulars derivades de la compatibilitat laboral del personal tramitador	2,00	1,00

Indicadors de risc i nous controls

▲ Indicador de risc	Nous controls	Persona/unitat responsable	Termini
Afavorir agents particulars concrets en funció d'un vincle professional extern	Ampliació als serveis de l'àrea que impliquin aprovació/títols habilitants a instància de particulars	Coordinador Adjunt d'Urbanisme	31/12/2025

Accions per implementar els nous controls

Control	Acció
Ampliació als serveis de l'àrea que impliquin aprovació/títols habilitants a instància de particulars	Actualment ja s'aproven, en el servei de planificació urbanística, les noves compatibilitats fent esment específicament de les limitacions associades a la tasca que es desenvolupa en l'ajuntament. Caldrà estendre aquestes condicions a la resta de serveis de l'àrea.